

• FRÅGOR &
SVAR •

LITTLE RICHARD

[EXPRESSEN, JUNI 1986]

I CHARLES WHITES nyutkomna intervjubok *The Life and Times of Little Richard* berättar Little Richard själv och många av hans närmaste om en av rockhistoriens mest omtalade artistkarriärer.

Det är en bitvis smått otrolig historia som berättas.

Redan från början stod det klart att den pojke som föddes som Richard Wayne Penniman den 5 december 1932 i Macon Georgia, inte riktigt var som andra pojkar. Han lekte inte samma lekar som de andra gjorde, han talade inte som de andra gjorde, och – det som redan från början stämplade honom som en evig outsider – han såg inte ut som de andra gjorde, långt ifrån.

Det är exempelvis inte svårt att förstå att en svart, oblygt homosexuell tonåring som reste runt i grannbygderna och sjöng iklädd klänning och smink, väckte uppmärksamhet.

Särskilt inte som han gjorde det i slutet av 40-talet i den rasistiska och strängt religiösa Södern.

Det är den bakgrunden man bör ha i bakhuvudet för att förstå Little Richards bergochdalbanekarriär.

Han slog igenom med dunder och brak 1955.

Låten hette *Tutti Frutti* och Little Richard myntade rockhistoriens mest klassiska textrad: *Awop-bop-a-loop-bop alop-bam-boom*.

1957 drog han sig tillbaka för att bli präst, och under hela sin karriär har

han sedan dess stått och vacklat mellan sin religions dåliga samvete och sin kärlek till rock'n'roll.

Just nu tycks han befinna sig någonstans mittemellan.

Jag skriver tycks, för trots att jag nyss talat med honom vet jag inte säkert.

Det blev en mycket märklig intervju.

Efter en och en halv timmes väntan lyckades jag nå Little Richard på ett hotellrum i Los Angeles. Han talade mycket vänligt och med överraskande lågmäld ton, men samtidigt verkade han hela tiden lite frånvarande. Varje gång jag försökte föra över samtalet till en riktig intervju svarade han med en motfråga och i den stilen höll vi på i 15 minuter.

Därefter tackade Little Richard vänligt men bestämt för samtalet och jag satt kvar med en surrande telefonlur i handen och stirrade på det fullmatade papper med frågor jag inte ens hade hunnit ställa.

Jag hade tänkt fråga om den kommande filmen *Down and Out in Beverly Hills* [där Little Richard har en liten roll och dessutom sjunger ledmotivet] och vad jag framför allt tänkt fråga om är naturligtvis hur han burit sig åt för att kunna göra så fullkomligt tidlös och utomjordiskt bra musik.

Good Golly Miss Molly, *Lucille* och *Tutti Frutti* är och förblir själva essensen av allt vad rock'n'roll handlar om.

Här nedan följer intervjun med rocklegenden, ord för ord.

Hej, det är Jan Gradvall på Expressen.

– Det här är Little Richard. Hur mår du?

Bara bra. Hur mår du?

– Ganska bra. Jag börjar repa mig efter bilolyckan i oktober. [tystnad]

Jo, jag läste om den olyckan i tidningen . . .

– Jag har precis kunnat börja gå igen. Har min nya singel *Great Gosh a' Mighty* släppts i Sverige?

Jaa . . .

– Tycker du om den?

Jodå, jag gillar den. Var är du någonstans nu? På något hotell eller?

– Ja, jag är i Hollywood.

I Hollywood?

– Ja, just det.

Bor du där permanent?

– Nej, men jag är här den mesta tiden. Jag bor i Riverside. [En annan stadsdel i Los Angeles.]

Du har varit i Sverige en gång, 1957, då du spelade på Gröna Lund och Liseberg. Kommer du ihåg det?

– Visst kommer jag ihåg det. Sverige är ett mycket vackert land.

Kommer du någonsin att åka ut på turné igen?

– Oja. Jag hoppas verkligen att någon arrangör i Sverige ringer och ber mig komma. Jag älskar Sverige.

Jag hörde att du håller på med en ny LP?

– Det stämmer. Jag har precis blivit klar med mitt nya album. [tystnad]

Är du nöjd med LP:n?

– Oja, den är fantastisk. Stewart Coleman från London har producerat. Jag hoppas att det blir en stor succé. Hur går det förresten med *Great Gosh a' Mighty* i Sverige?

Ganska bra, tror jag.

– Spelar radiostationerna den?

Ganska mycket, men den har inte gått upp på någon lista.

– Men den finns väl i alla fall i affärerna?

Jodå, det gör den.

– Det är bra.

***Great Gosh a' Mighty* är producerad av Dan Hartman . . .**

– Ja, och han producerar också James Brown. Hur går det för James *Living in America*-singel i Sverige?

Mycket bra. Den har legat högt på listorna.

– Uhum, jag förstår. Har James Brown varit och uppträtt i Sverige?

Ja, för åtta år sedan och han kommer hit igen 23 juli. Känner du honom personligen?

– Ja, jag känner James Brown personligen och jag känner Michael Jackson personligen. Dom är mina personliga vänner.

Träffar du dem ofta?

– Oja, jag åt lunch med Michael för några dagar sedan. Han är väl mycket populär i Sverige?

Han är mycket, mycket populär i Sverige. Vad pratade du med honom om när ni åt lunch?

– Vi pratade bara om musik. Och om kärlek och fred på hela jorden.
[tystnad]

Vad gör du annars på din fritid i Los Angeles?

– Jag tränar upp mitt ben som jag bröt vid bilolyckan och så är jag mycket upptagen med att skriva nya låtar och såna saker.

Har du några andra stora intressen förutom musik?

– Massor. Jag tycker om att läsa . . . eh . . . jag tycker om att prata! Jag tycker om människor, jag tycker om att träffa människor. Jag älskar människor, jag älskar ansikten – såväl nya som gamla.

Träffar du några gamla vänner?

– Ja, jag träffar Paul McCartney. Det är en gammal vän. Jag träffar Lionel Richie, Diana Ross, jag mötte Stevie Wonder för några dagar sedan och nyligen träffade jag också Gregory Peck. Du vet, Gregory Peck, filmstjärnan.

Känner du honom?!

– Ja, och jag träffar också Sidney Poitier. Dom bor ju här i närheten. Har du varit i Kalifornien själv?

För några år sedan var jag . . .

– Tyckte du om det?

Jo, klimatet är ju mycket fint . . .

– Och husen är väl vackra, är dom inte det?

Husen är mycket vackra.

– Och dom är stora, mycket större än på de flesta andra ställen.

Ja, mycket större. Har du ett eget hus i Riverside?

– Ja, jag har ett hus där.

Bor du där ensam . . . eller?

– Nej, mina systrar och systersöner bor där också.

Systrar och systersöner?

(Tänkte här fråga om Little Richard har någon flick- eller pojkvän.)

– Hur fick du tag i mitt telefonnummer?

Från skivbolaget här i Sverige som i sin tur måste ha fått det från ditt skivbolag i USA.

– Tror du skivbolaget kan få min singel att bli en hit i Sverige?

Jag hoppas det.

– Jag ber till Gud om att den kommer att bli det för jag skulle väldigt gärna vilja komma till Sverige. Tala om för diskjockeys i Sverige att dom ska plugga singeln mycket hårt för min skull.

Det ska jag göra.

– Jag skulle verkligen uppskatta om du gjorde det.

Lyssnar du någonting på ny musik själv?

– Ja, jag tycker om Madonna. Hon är mycket bra. Jag tycker om Prince och jag tycker att Michael Jackson är ett geni. Dessutom gillar jag Bruce Springsteen. Han är elektrifierande och han jobbar hårt.

Prince har stulit en hel del från dig, har han inte?

– Prince har stulit väldigt mycket från mig. Han är som en kopia av mig. Prince är den nya generationens Little Richard.

Prince har stulit från dig och du i din tur stal väl en del från Billy Wright [rhythm'n' blues och gospel-sångare som hade sin storhetstid mellan 1949 och 1951]?

– Billy Wright är en vän till mig . . . Jag skulle just ringa honom i Atlanta, Georgia, när du ringde! Han och Mahalia Jackson är mina två största inspirationskällor. Och glöm nu inte att skriva att alla i Sverige ska gå ut och köpa *Great Gosh a' Mighty* och att alla ska se filmen *Down and Out in Beverly Hills* [till vilken låten är ledmotiv]. Går filmen bra i Sverige?

Den har inte gått upp på biograferna i Sverige än. Den kommer i höst tror jag.

– I höst?

Jag vet inte säkert, men jag tror det. I augusti eller september går den nog upp.

– Då kommer de säkert att pusha lite mer för singeln då. Men de spelar den redan nu sa du?

Ja, ganska ofta.

– Du känner väl några diskjockeys i Sverige?

Jaa . . .

– Tala då om för dem att spela den ännu mer. Det skulle jag uppskatta. Och om du känner någon konsertarrangör i Sverige tala då om att om fyra veckor är jag frisk nog att stå på scen igen. Glöm inte att tala om det. Det har verkligen varit roligt att prata med dig . . . (Här försöker Little Richard avsluta samtalet.)

Går du fortfarande regelbundet i kyrkan?

– Ja, varje vecka. Jag älskar Gud och kommer alltid att göra det.

TVå gånger under din karriär har du dragit dig tillbaka från stjärnlivet till förmån för kyrkan. Nu verkar det som du försöker dig på en tredje comeback . . .

– Jo, jag är tillbaka . . . Och min önskan nu är att förmedla kärlek och förståelse till alla människor i alla nationer. För det som skadar en skadar alla. Har jag inte rätt i det?

Jovisst.

– Vi behöver varandra, gör vi inte?

Alla behöver varandra, det stämmer. Saknar du aldrig ditt gamla liv, partylivet?

– Nej. Så många av mina gamla vänner har dött av de droger som det livet för med sig. Självt har jag slutat med allt, jag dricker inte ens längre. Jag har kommit på att man kan bli hög på att bara spela musik, att spela piano. Musik gör mig stark.

Lyssnar du någonting på dina gamla skivor?

– Jag hinner sällan göra det, men de spelar dem på radion här jämt. Hela tiden. Tycker du förresten inte om rytmen i *Great Gosh a' Mighty*? Borde det inte bli en stor hit på diskoteken?

Man kan ju alltid hoppas.

– Och . . . vad hette du i förnamn förresten?

Jan, J-a-n.

– Jan, jag älskar dig och jag önskar att vi kunde prata lite längre, men tyvärr har jag inte tid.

Kan jag kanske få ringa upp om en liten stund igen. Det är mycket mer jag skulle vilja fråga om . . .

– Tyvärr, jag har andra länder som väntar. Australien, Nya Zeeland och Holland, tror jag. Så, tyvärr, jag måste sluta. Men hälsa alla i Sverige att jag älskar dem, att jag gärna kommer dit och att de ska pusha mer för min skiva än de någonsin gjort för någon skiva i hela sitt liv. Tack för att du ringde. Bye, bye.

Bye, bye . . .

IGGY POP

[SLITZ, OKTOBER 1986]

Vill du bli kallad Iggy eller James?

– Iggy är ok.

Blab Blab Blab är din första platta sen *Zombie Birdhouse* från 1982.

Vad har du gjort under alla dessa år emellan?

– Målat, gjort en del skådisjobb, köpt möbler i antikvitetsaffärer, idrottat, tränat upp min kropp, skrivit. Jag har levt ett ganska stillsamt liv.

Har du haft några större skådespelarroller?

– Nej, bara småroller i olika filmer. Jag har också gått på många »auditions« till teaterföreställningar här i New York, där jag bor numera. Men jag har aldrig blivit antagen. Jag är inte ledsen för det, jag ser inte skådespeleriet som någon andra karriär, utan mer som ett sätt att utveckla min personlighet.

Är det sant att du brukar spela golf med din far?

– Ja. Vi spelar visserligen inte särskilt ofta, men det brukar bli åtminstone trettio rundor per år.

Att mannen som en gång sjöng »I am the world's forgotten boy, the one who searches and destroys« numera spelar golf måste chocka många Stooges-fans . . .

– Jag har alltid spelat golf. Till och med under tiden med Stooges.

Vems idé var det att David Bowie och du åter skulle börja samarbeta?

– Hans. Han hörde en demo som Steve Jones och jag hade gjort. Han gillade den och föreslog att vi skulle göra en platta tillsammans.

Jag tycker nya plattan är din bästa sedan *New Values* från 1979. Håller du med om det?

– Ja.

Var hämtar du inspiration till dina texter?

– Hmm. Svår fråga. Det handlar mest om koncentration och hårt arbete. Mycket hämtar jag från sånt jag läser. Tidningar, böcker, poesi – jag läser väldigt mycket.

Några favoritförfattare?

– Paul Theroux och v. s. Naipaul. Båda skriver reseskildringar. Jag tycker om dem för att de skriver om människor på ett trovärdigt sätt. De målar inte upp endimensionella exotiska vykort, utan förstorar i stället upp små, vardagliga händelser och gör något stort av dem. Jag tycker också mycket om en japansk författare vid namn Kenzaburo Oe.

Du har alltid skrivit kontroversiella texter. Flera sånger på nya plattan berör politik.

– Det går inte att undvika politik om man vill skildra USA i dag. Det går inte att ducka för det oavbrutna bombardemang av propaganda som sköljer över en uppiifrån.

På skivans titelspår sjunger du »violent peace, blah blah blah, buy it right now«. Vad menar du med det?

– Man påstår att man måste »rensa upp« i Latinamerika för att hålla fred i hemlandet. »Buy it right now« är bara en rad jag hämtat från reklam-tv. Du vet en sån där snutt där mannen i rutan stirrar på en och sedan säger . . . (Här inleder Iggy en fem minuter lång och mycket rolig parodi på amerikansk reklam-tv. Varenda klyscha har han lärt sig utantill.)

På ett annat ställe på skivan sjunger du »my country got raped by big industry«. Syftar det på din födelsestad Detroit med alla jättelika bilfabriker?

– Ja, delvis. Alla fält och öppna platser där jag lekte som barn har nu skövats och blivit betong och stål.

Träffar du några av dina gamla polare från Stooges-tiden?

– Det händer. Jag träffar både James [Williamson], Ron [Ashton] och

Scott [Thurston].

Vad gör de nu för tiden?

– Ron spelar med en del mindre kända band i Detroit. Scott spelar med The Motels och James är dataspecialist i norra Kalifornien.

Four Tops och alla andra Motown-grupper hade också sittsäte i Detroit. Blev du påverkad av deras musik under din uppväxt?

– Om. Inte minst eftersom jag själv var trummis. Jag har lärt mig det mesta jag vet genom att lyssna på Motown-plattor. Jag har faktiskt även spelat med Four Tops på två av deras konserter. Deras ordinarie trummis blev sjuk och jag fick hoppa in som ersättare.

Vad lyssnar du på för musik? Några låtskrivare du beundrar?

– De är många. Robert Smith i The Cure, Mick Jones i Big Audio Dynamite, Tim Hardin – det är en låtskrivare som jag alltid gillat. Jag tycker även Chrissie Hynde i Pretenders är oförtjänt underskattad. Hon har skrivit mycket bra saker. Annars lyssnar jag på allt från Sun Ra, John Coltrane, Phil Saunders och Miles Davies till piL, Sonic Youth och Talking Heads.

Du ger dig snart ut på turné. Vilka låtar kommer du att spela?

– Jag vet inte riktigt än. Jag får se vilka som passar med bandet.

Blir det några gamla Stooges-låtar?

– Absolut. Det är många jag gillar fortfarande. *Down in the Street*, *Dirt*, *Search and Destroy*, *TV Eye*, *Your Pretty Face Is Going to Hell* – alla kan de bli aktuella.

Dina scenframträdanden är mycket beryktade. Kommer du att uppträda lika våldsamt på den kommande turnén?

– Ja, fast på ett annat sätt. Förr i tiden uppträdde jag som en galning i tio minuter och var sedan utslagen i tio minuter. Nu kommer jag i stället att pendla någonstans mittemellan i tjugo minuter. [skratt] Ärligt talat tror jag att mina shower blir längre nu. Jag tror jag kan orka med det, jag känner mig mycket vältränad.

Kommer du ihåg spelningen i Örebro 1978? Raggarna kastade så mycket ölburkar mot scenen att du var tvungen att bryta efter tre låtar.

– Den spelningen glömmar jag aldrig. Den var fantastisk. Jag har sällan haft så kul. De bombarderade mig med stenar och flaskor bara jag visade mig, he he he.

***Real Wild Child* på nya LP:n är den enda du inte varit med och skrivit själv. Är det en gammal Jerry Lee Lewis-låt?**

– Jag vet faktiskt inte. Jag har bara hört Albert Lees inspelning.

Jerry Lee Lewis och du har väl annars en del gemensamt, har ni inte?

– Ha ha, kanske det. Det får andra avgöra. Men jag glömmar aldrig första gången jag såg honom på scen. Jag var fjorton år och Jerry Lee uppträdde i en gammal lada i Detroit. Han klev upp på scen, gick fram till pianot och sparkade på det. Det var allt han gjorde! Sedan påstod han att det var ostämt och klev av scenen igen. Ägaren till stället försökte förgäves övertala honom att göra ett nytt försök, men Jerry Lee vägrade. Det enda han gick med på var att mima till en av sina låtar från jukeboxen. Otroligt. Det är vad jag kallar scenframträdande.

ROBBIE ROBERTSON

[SLITZ, NOVEMBER 1987]

ROBBIE ROBERTSON.

Det är kanske ingen vidare dramatisk inledning på en artikel, men på något sätt känns det som om hans namn gör sig ganska bra däruppe. Ensamt. Nästan lite majestätiskt. På en helt egen rad.

Det känns helt enkelt lite futtigt att på det här sättet skriva Robbie Robertson mitt i en mening.

Så tunga namn är värda särbehandling.

Första gången jag på allvar insåg tyngden i Robbie Robertsons namn bör ha varit en regnig kväll någon gång i slutet av sjuttioalet på biograf Röda Kvarn i Linköping.

Jag var femton eller sexton och till skillnad från de flesta av mina jämnåriga vänner hade jag börjat luckra upp punksamlingen med en del äldre plattor. Någon Neil Young, ett par Dylan, en hel del Motown. Det var med stort intresse jag därför studerade en bioannons som meddelade att det kommit en ny film vid namn *The Last Waltz*, där både Dylan och Neil Young medverkade. Omgivningen var mindre intresserad, så jag gick dit själv och såg den.

Efter filmen förstod jag att något speciellt hade hänt.

Jag minns fortfarande hur det kändes att andas in luften på väg till 7:ans busshållplats, och jag minns att huvudet var fyllt med namn, namn, namn.

Joni Mitchell, Staple Singers. Emmylou Harris, Van Morrison. Idel väl-

bekanta »artister-i-mängden«-namn som först nu fick en betydelse.

Men det namn som bultade allra starkast var huvudattraktionen. Gruppen som dansade sista valsen, The Band.

Jag kände visserligen till dem sen tidigare, men trodde inte att de var så mycket mer än Dylans gamla avlagda kompband, och tyckte väl egentligen det var lite underligt att deras avskedskonsert blivit så uppmärksam. Först en bit in i filmen förstod jag.

The Night They Drove Old Dixie Down med den oefterhärmlige Levon Helm, den fantastiska *It Makes No Difference* där Rick Danko sjunger som knappast någon annan vit någonsin gjort, *Stage Fright*, *Up on Cripple Creek* . . .

Och så den något benige figuren med gitarren.

Bandets nyckelfigur.

Mannen som skrev bandets låtar men i 29 fall av 30 lät de andra sjunga dem.

Robbie Robertson.

Vi förflyttar oss nu långt fram i tiden, till en svit på ett hotell i centrala Stockholm.

Robbie har svart kostym, svart bakåtslickat hår och vi tittar på de två videofilmer han gjort till sin solo-LP – den första han gjort sen The Band tog farväl med *The Last Waltz*.

Showroom at the Big Sky är släppt på singel i USA och den obeskrivligt vackra *Fallen Angel* blir den singel som får agera draghjälp åt LP:n i Europa. Den sista är tillägnad den tragiskt bortgångne Band-pianisten Richard Manuel, som kanske inte märktes så mycket i *The Last Waltz*, men som låg bakom några av The Bands allra finaste låtar, som *Tears of Rage*, *In a Station* och *Whispering Pines*.

När videorna tagit slut glider samtalet in på ämnet film:

Är det sant att du är god vän med den italienske filmregissören Antonioni?

– Jag har känt honom sen 1969. Han ringde upp mig medan vi spelade in vår andra LP, *The Band*, i Los Angeles. Vi hade hyrt Sammy Davies Jr:

s hus som inspelningsstudio, och han ville komma dit och lyssna på det vi spelat in. Sedan dess har vi hållit kontakten.

– Men nyligen hörde jag att han blivit sjuk. Jag hoppas verkligen att han snart blir bättre. Jag beundrar den mannen enormt mycket.

Han måste vara runt 70 vid det här laget?

– Jag vet faktiskt inte exakt hur gammal han är. Åldern märks knappt på honom. Han har alltid sett otrolig ut, och har alltid omgett sig med otroligt vackra kvinnor. Den mannen är min idol!

Du verkar väldigt intresserad av icke-amerikansk film, något som är ovanligt bland amerikaner. Trummorna på *Fallen Angel* lär vara inspirerade av Kurosawas *Ran* . . .

– Jo. Jag har varit filmdäre så länge jag kan minnas. Jag är till exempel en stor beundrare av Ingmar Bergman. Hans filmer har haft stor betydelse för mitt liv, mitt arbete, för allting.

Nya LP:n är din första på tio år. Vad har du egentligen gjort under dessa »tysta« år?

– Mycket tid gick åt till filmarbete. Jag har varit inblandad i massor av projekt. Som producent, skådespelare . . . Det var många filmer jag nästan gjorde . . . Men jag har aldrig känt mig riktigt tillfreds med att vara skådespelare. Det känns inte naturligt för mig. Det är ok om det är en roll jag själv verkligen kan relatera till, men jag är inte intresserad av att anta erbjudanden om att spela psykotiska rörmokare.

– Jag njöt även av att långa perioder inte göra någonting. Att bara planlöst ströva omkring. Det finns en märklig strandremsa där jag bor i Los Angeles, kallad Venice, där det vimlar av konstiga människor. Jag älskar att gå omkring där.

Saknar du aldrig ditt hemland Kanada?

– Jo, ofta. Men varje gång längtan växer brukar jag också åka dit. Två av mina barn är födda i Kanada, och det tredje har jag tagit dit för att visa min hemtrakt. Var jag bodde, var jag gick i skolan, allt sånt där. Och min mamma har naturligtvis berättat samma historier för mina barn som hon berättade för mig. Om våra förfäder, om vår historia, om reservaten.

Din mor är Mohawk-indian, det måste vara konstigt för dig att se westernfilmer?

– Jag störs ofta av att de är så klichéfyllda. Särskilt skildringarna av indianerna. Den bilden är inte sann. Det är därför jag varit noga med att försöka ge en trovärdigare bild i mina videofilmer. Där är det inga som bor i tipis eller springer runt och hoar . . . Vad det gäller indiankultur är jag annars mest intresserad av den andliga sidan. Deras kultur är så kraftfull och speciell. Den har betytt mycket för mig.

Vad är ditt tidigaste minne från barndomen?

– När mamma för första gången tog med mig till reservatet och jag träffade mina kusiner. Jag hade växt upp i en storstad, Toronto, och deras värld blev helt ny för mig. De levde med naturen och förstod naturen på ett sätt som satt outplånliga spår i mig. De kunde ta ett djupt andetag och sedan konstatera att det skulle börja regna om ett par timmar. Jag förstod ingenting. De kunde gräva upp de mest märkliga föremål som de sedan stoppade i munnen. Jag förstod ingenting av det heller. Jag tyckte de såg oätliga ut.

– Det var också under ett av mina första besök på reservatet som jag för första gången på allvar blev gripen av musik. Min farbror och flera av mina kusiner och släktingar brukade alltid samlas och spela musik tillsammans. Det plockades fram gitarrer, mandoliner, och det var otroligt fascinerande att stå där och se hur de rörde fingrarna över instrumenten. Jag glömmer aldrig när någon för första gången visade mig hur jag skulle greppa en gitarr. »Du sätter ena fingret där, nästa lite högre upp . . . « Det ögonblicket är ett av de viktigaste i mitt liv. Om inte det inträffat hade jag antagligen inte suttit och pratat med dig nu.

Vad spelade de för musik?

– En blandning av country, folkmusik, rotmusik. »Mountain Music« skulle man kunna kalla det.

»Mountain Music« är väl också en rätt bra beteckning på den musik du själv gjort genom åren?

– Jo, rötterna sitter där.

I flera av dina sånger, inte minst *Fallen Angel*, finns det en stark andlig

känsla, nästan religiös. Hur är ditt förhållande till religionen?

– Jag läser Bibeln för att där finns så fantastiska historier, men jag är inte troende i traditionell mening. Jag tillhör inte någon speciell religion, jag är bara intresserad på ett mer känslomässigt plan. Det är till exempel oerhört att känna att man är i balans med naturen.

I dina sånger använder du ofta naturord som rain, moonlight, lightning . . .

– Jo, men det är inget jag planerar eller strävar efter, det kommer bara naturligt. När jag blundar och koncentrerar mig för att skriva låtar plockar jag bara de ord som kommer.

Du började turnera när du var sexton, och du måste ha upplevt enormt mycket under årens lopp. Om du fick en chans att leva om ditt liv, skulle du då ändra på någonting?

– Förmodligen inte. Visserligen gick jag miste om mycket i och med att jag var så ung när jag började. Jag fick ingen normal, naturlig uppväxt och det fanns tider då jag kände mig ensam av såna orsaker. Andra jämnåriga hade stamhak där de fikade och umgicks . . . Allt sådant gick jag miste om. Jag var tvungen att vara 21 när jag var 16 . . . Men jag kan ändå inte påstå att jag direkt ångrar någonting. Jag skulle nog leva mitt liv ungefär som jag gjort.

Om något av dina barn skulle vilja åka ut på turné när de var 16, skulle du tillåta det?

--Nej, bestämt nej. [skratt]

Hur gamla är dina barn?

– 13, 17 och 18. Jag fick dem när jag var ung, och jag har märkt att jag sätter mer och mer värde på dem för varje år som går. Vi umgås och pratar mer som vänner än som barn / förälder.

Vad lyssnar de på för musik?

– Alla tre lyssnar på olika saker. Min äldsta dotter älskar Kate Bush. Hon gillar mest modern, arty musik, typ Peter Gabriel. Min andra dotter gillar Otis Redding. Hon lyssnar över huvud taget väldigt lite på ny musik. R.E.M. tycker hon visserligen är bra, men nästan varje gång jag passerar hennes rum är det äldre tongångar som sipprar ut genom dörren. Mycket Motown,

gamla Stones, New Orleans-musik och sänt. Och min son? Han lyssnar på LL Cool J . . .

Man misstänker att deras far inte bara köper deras skivor utan också lyssnar på dem?

– Självklart!

Var du aldrig rädd innan du började arbeta på nya LP:n att du kanske förlorat din känsla för att skriva bra låtar?

– Jag tänkte faktiskt aldrig på det. Jag hade fullt upp med att utforska film och andra saker. Jag visste bara att den dagen jag kände att jag måste göra en ny platta, då gör jag det. Det var ingenting jag kunde tvinga fram. Det måste komma naturligt, annars fungerar det inte.

Läser du mycket för att få inspiration?

– Jag läser väldigt mycket, men om jag samtidigt som jag läser tänker på vad jag kan använda och inte använda blir det mer ansträngande än roligt. Jag försöker i stället koppla bort allt och tycker bäst om att sluka texter helt förutsättningslöst.

Några favoriter?

– Det blir mest givna prylar som Faulkner, Steinbeck och sänt. Men just nu läser jag en mycket intressant författare vid namn N. Scott Momaday. Boken heter *House Made of Dawn* och belönades med Pulitzer-priset. Momaday är indian och skriver oerhört bra. Över huvud taget skriver han om saker som ligger mig väldigt nära. Vi verkar vara ganska lika.

För att återgå till din musik: få artister har gjort mer utpräglad amerikansk musik. Därför är det egentligen rätt förvånande att du på nya plattan valt att samarbeta med typiskt europeiska artister som U2 och Peter Gabriel . . .

– Jag tänker inte i sådana termer, oavsett vilket land det kommer från. Jag tycker om att blanda olika sorters musik, och det är egentligen det rock'n'roll handlar om. Att blanda och att blanda igen. Det är så jag alltid jobbat. Jag dras till olika karaktärer, olika stilar och försöker pussla ihop bitarna till en intressant kombination.

Du verkar jobba som en filmregissör; letar efter rätt person till varje roll.

– Jo, det stämmer nog. I Peter Gabriels fall var det i första hand hans röst jag var ute efter. Jag visste ingen annan som bättre kunde få fram den där ödsliga, nästan spöklika stämningen jag var ute efter. I U2:s fall var det kraften, attacken i deras rytmsektion som fascinerade mig. Jag flög till Dublin medan de spelade in *The Joshua Tree*, och visste egentligen inte riktigt vad jag ville göra. Jag hade bara utkastet till ett par låtar med mig, men samarbetet fungerade bättre än jag kunnat drömma om.

Hur reagerade U2 när de träffade dig? Var de blyga, nervösa . . .

– Nej, det blir sällan så när musiker möts. Visst var de mycket ödmjuka, mycket vänliga . . . [leende] Men inte alls nervösa. De var bara hemskt nyfikna och ställde en massa frågor.

Vad då för slags frågor?

– De frågade om *The Last Waltz*, om hur det var att träffa den och den personen, och hur det gått till när jag skrivit vissa låtar.

På tal om *The Last Waltz*. Jag har säkert sett filmen ett halvdussin gånger men blir varje gång lika knäckt av Van Morrisons framträdande. Har han någonsin varit så tänd?

– Jag förstår vad du menar. Jag vet själv hur förvånad jag blev. Plötsligt börjar denne märklige man sparka med ena benet i luften! [skratt]

– Jag beundrar Van enormt mycket. Han var en av förutsättningarna för att jag tyckte att det var någon idé att dra igång *The Last Waltz*. Om han tackat nej tror jag knappast att jag haft lust att genomföra projektet . . .

Vad kommer du att göra den närmaste tiden? Några planer på en uppföljare?

– Det beror på. Jag har redan ett par låtar klara, men när jag sätter mig ner och skriver resten beror på om jag kommer att ställa mig på en scen framåt värkanten.

Vill du verkligen ge dig ut på turné igen?

– Jag vet inte, jag har ännu inte bestämt mig. Mycket beror på vilket band jag lyckas plocka ihop. Om jag lyckas få ihop ett verkligt mördarband tror jag helt enkelt inte jag kan låta bli.

Du är inte rädd för att turnélivet än en gång kan bli jobbigare än vad du

har lust att gå igenom?

– Jo, men om jag inte trivs lägger jag av direkt. Jag kommer aldrig mer att ligga ute längre än vad jag själv trivs med. Genom åren har jag lärt mig att man ska gå ifrån bordet medan man ännu är hungrig.

Såg du någonsin den upplaga av *The Band* som för ett par år sedan åkte ut på turné utan dig?

– Nej, det blev aldrig av, och det var nog bäst så. Att återbilda *The Band* var för mig en helt främmande tanke. Först säger man adjö med *The Last Waltz*, sedan kommer man tillbaka igen. Att göra någonting sådant skulle för mig kännas närmast syndfullt.

Till sist, den oundvikliga frågan: en öde ö, fem skivor. Vilka väljer du?

– Du lär få olika svar beroende på vid vilket tillfälle du frågar, men OK . . . Jag skulle förmodligen plocka med den bästa LP:n av Billie Holliday, troligtvis *Sketches of Spain* [Miles Davies], det bästa med Otis Redding och, eh . . . Jag skulle faktiskt ta med en LP som jag lyssnar hemskt mycket på just nu. *The Mysterious Voices of Bulgaria*. Hört den? Inte? Det är bulgarisk folkmusik och de sjunger på ett sätt som knockar mig fullständigt. Jag tror aldrig jag hört vackrare sång. Den sista får nog bli något med Elvis Presley. *The Sun Sessions*. Men herregud! Fem LP?! För att stå ut på en öde ö skulle jag behöva betydligt fler plattor än så.

LLOYD COLE

[SLITZ, APRIL 1990]

LLOYD COLE GÖR allt för att dölja att han är fruktansvärt bakfull, men lyckas inget vidare. Han sveper det sista ur en Coca Cola. »Ahhh, den satt.« Därefter sneglar Lloyd mot den tekopp som Slitz utsände lyckats balansera med sig till bordet denna gudsförgätna söndagsmorgon. »Oh, är det där min tekopp?«, försöker han. »Nej, den är min.« Lloyd svarar med en min värdig en skeppsbruten i stekande sol. Därefter reser han sig och ropar: »Excuse me. Kan vi få lite mer att dricka här? Te, vatten, vad som helst.«

Lloyd Cole har kvällen innan varit ute på japanskrestaurang och »det blev rätt sent« som hans engelska assistent diplomatiskt uttrycker det. Skivbolagsrepresentanten är mer rakt på sak. »Du ska vara glad att du slapp den första inbokade intervjutiden. Lloyd gjorde den intervjun per telefon och han satt så kraftigt framåtböjd hela tiden att vi av säkerhetsskäl övervägde att ställa fram en hink på lagom avstånd.«

Det är drygt tre år sedan jag intervjuade Lloyd Cole förra gången. Då hade han just slutfört albumet *Mainstream*, som skulle visa sig bli hans sista LP med kompbandet The Commotions, och Lloyd Cole hamnade den gång-en på Slitz omslag. Jag visar den tidningen för honom, pekar på bilderna och frågar vad som skiljer Cole anno 1987 från den Cole anno 1990 som nu sitter här framför mig.

– Kolla på den killen, säger Lloyd och pekar på sig själv i tillplattad form. That guy looks pretty naive, doesn't he? Jag inbillar mig att jag faktiskt lärt

mig en hel del sedan dess.

På Lloyd Coles nya LP som fortfarande håller ställningarna som en av årets starkaste, sjunger han rätt mycket om det han lärt sig och berättar om sina nya erfarenheter. Han har skiljt sig från sitt band, han har gift sig med sin flickvän och han har övergivit sitt England för New York, där han nu bott i två och ett halvt år.

Det är över huvud taget en mer målmedveten Lloyd Cole som nu möter världens skivköpare och som just nu är ute på turné i Europa. Hans tre LP med The Commotions låg aldrig särskilt högt på några listor, men de sålde i 400.000–600.000 exemplar om man räknar försäljningen i hela världen, vilket är mer än tillräckligt för att han ska klara uppehållet.

– Jag vet var jag står, säger Lloyd och rör om i sitt nybeställda te. Vad jag är intresserad av är att skriva bättre och bättre låtar, och att kunna leva på det jag gör. Och så länge det funkar tänker jag fortsätta.

Vi börjar prata om nya LP:n som rätt och slätt heter *Lloyd Cole*, och jag frågar om han skrivit alla låtar i sin nya hemstad New York.

– Inte alla men de flesta. Några skrev jag i London innan jag flyttade. Räknar man de tretton låtarna blir det nog 10–3 till New York.

Man kan höra New York i flera låtar. Inte minst i *What Do You Know About Love?* med rader som »It's raining on Bleecker Street«.

– Det är faktiskt en sång jag velat skriva i årtal. Ända sedan jag första gången gick på den gatan har jag velat få med Bleecker Street i en sång, och så slumpade det sig så att jag faktiskt råkade flytta just dit. Första året i New York bodde jag på Thompson, tre dörrar upp från Bleecker. Men det är en rätt förskräcklig del av stan. Det gamla ärevärdiga Greenwich Village har blivit något helt annat. Nu för tiden är det mest – om jag törs säga det – bara en massa skandinaviska turister i det området.

Vad är det som är så fascinerande med New York?

– Det är lätt för mig att jobba där. Det händer saker nonstop. Många lämnar New York för att tempot stressar dem, de får ingen ro, stan gör dem galna. Men om du låter stan lura dig att följa med i samma tempo, då är du illa ute. Det går faktiskt att leva ett vanligt liv även i New York.

Du föddes i Glasgow?

– Nej, många tror det, men jag föddes faktiskt inte där. Jag föddes i norra England och bodde där tills jag var 14. Min familj flyttade sedan runt ett tag. Först längre norr ut, sen till London – därefter till Glasgow. Jag bodde där i fem år och det var där vi startade The Commotions. Sedan blev det London igen, och nu New York.

Tror du att du kommer att fortsätta flytta runt?

– Nej, jag kommer nog att stanna i New York. Det känns på något vis som jag alltid hört hemma där.

Jag läste någonstans att du ett tag funderade på Barcelona.

– Jo, det skulle jag i och för sig fortfarande kunna tänka mig. Jag gillar verkligen Barcelona. Men det skulle vara väldigt opraktiskt att arbeta där. Dels på grund av språket, dels för att det är så långt ifrån de skivstudior man behöver och de musiker man vill arbeta med.

På nya LP:n jobbar du med Fred Maher, som tidigare producerat Lou Reeds *New York*. Vad tycker du om den LP:n?

– Jag känner Fred väldigt väl och han gav mig en tejp precis när inspelningsingen var klar. Jag gillade den mycket då, men jag har ingen lust att lyssna på den nu. För mig känns det lite väl »von oben«, överlägset beskyddande på något vis.

Hur menar du då?

– Jag menar att Lou låter som om han verkligen tror att han berättar något för oss som vi inte redan vet . . .

. . . men det vet vi, eller?

– Precis. Ingen behöver tala om sådana saker. Och när han börjar sjunga om Little Pedro blir det helt enkelt för mycket för mig. Jag tror helt enkelt inte att det är uppriktigt . . . Men, va fan, det låter ju bra. Gitarrerna låter mycket bra.

Gitarrerna låter fruktansvärt bra. Jag såg Lou Reeds och John Cales hyllningsföreställning till Andy Warhol i Brooklyn i höstas. Och som Lou spelade gitarr . . .

– Såg du den konserten? En kompis gav mig en bootlegtejp därifrån. Det

var väldigt bra faktiskt.

Några låtar hade nästan platsat på Velvet Undergrounds första LP.

– Nästan!

Om du ser tillbaka på ditt eget låtskrivande. Vilka sånger är du mest nöjd med?

– Hmm. Jag gillar verkligen *Are You Ready to Be Heartbroken?*. Och *Mainstream*, själva låten. En tredje favorit är en sång från andra LP:n, *Why I Love Country Music*, som jag sällan spelat förut men som jag nu gör på turnén. På nya LP:n är det framför allt *Don't Look Down* och *A Long Way Down*.

***A Long Way Down* verkar vara en mycket personlig sång.**

– Det är åtminstone en väldigt svart sång . . .

Vad menar du egentligen med att det är en lång väg ner, »a long way down«?

– Den här personen det handlar om är på gränsen, precis på gränsen . . . Man kan säga att det är en sång om självkänsla, självöverskattning. Den här killen har kommit så högt att det kommer att bli ett långt fall ner. The harder they come, the harder they fall. Det är den klyschan, den sanna klyschan, det handlar om.

Att det dröjde hela tre år mellan dina senaste skivor, berodde det enbart på att du splittrade ditt band The Commotions?

– Nej. Det hade väl en del med det att göra, men dels flyttade jag ju . . . dels kände jag ett tag att jag kommit in i en återvändsgränd i mitt låtskrivande. Jag kände det som om jag hela tiden upprepade mig själv . . . Men nu har jag insett att alla låtskrivare gör det. Man har sin nisch och gör det man kan helt enkelt. Titta på Prince eller John Lennon, de upprepar också sig själva.

Det verkar som du lyssnat en del på country den senaste tiden. Du nämnde just *Why I Love Country Music* och på nya LP:n sjunger du om George Jones i en låt.

– Jag lyssnar faktiskt nästan inte alls på country. Jag har visserligen en polare som är countryfreak, som ständigt tjarar på mig, och någon dag ska

han väl lyckas göra den definitiva country-tejpen som kan omvända en sån tvivlare som jag – men än så länge är jag fortfarande lite skeptisk till country. George Jones har gjort en del fantastiska låtar, jag gillar verkligen Lyle Lovett, så mycket att jag tänker göra hans *Nobody Knows Me* som cover på scen, men den mesta countryn går mig spårlöst förbi.

– Det är nog mer melankolin i musiken som tilltalar mig. Och i *Why I Love Country Music* är det inte jag som talar utan huvudpersonen i låten som gör uttalandet. Han säger det för att en countrybar är det enda ställe han kan gå till med sin flickvän utan att de börjar bråka.

Du har alltid varit väldigt fascinerad av Amerika, det är exempelvis inte särskilt brittiskt att kalla sin första LP för *Rattlesnakes* . . . Vad tror du denna fascination kommer ifrån? Böcker? Filmer?

– Litteratur är nog en förklaring. Jag pluggade litteratur på Glasgow University och läste en massa amerikanska författare under den tiden. En av mina hjältar var Joan Didion, och kanske framför allt boken *Play It As It Lays*. Det finns en rad i boken där fadern säger till huvudpersonen: »Life is a crap game, and there are rattlesnakes under every rock.« Jag gillade den raden väldigt mycket, och hela låten är löst baserad på huvudpersonen i boken.

Hur är det med film? I gamla låtar har du sjungit om Eva-Marie Saint i *On the Waterfront* [*Storstadshamn*], du har nämnt Greta Garbo, Sean Penn . . .

– Jag har väl ungefär samma favoritfilmer som jag alltid haft. Jag såg faktiskt om *Casablanca* häromdagen och Jesus så bra den var! Vilka roller! Vilka fruktansvärt bra karaktärsroller. Särskilt den franske polischefen, vad han nu heter . . .

Claude Rains.

– . . . ja, Claude Rains. Han är helt enorm i den filmen. En helt korrump man, men med ett gott hjärta! Såna killar, det är såna som har det. Jag är mycket fascinerad av den typen av tvetydiga figurer.

Jämför man äldre Hollywood-filmer med dagens märker man en klass-skillnad på replikerna. Man inbillar sig att det fanns bättre manusförfattare

då, folk med vassare pennor . . .

– Jag tror en stor del av förklaringen ligger i att folk inte var så förblindade av verkligheten på den tiden. Ingen brydde sig om allt som sades var verklighetstroget eller inte. Så är det inte nu, vilket är hemskt synd. För även om det är möjligt att folk inte kan säga så bra saker i verkligheten, så ska man för den skull inte vara rädd för att droppa sådana repliker i en film. Så ju vassare repliker, desto bättre. Det är min åsikt.

Dina låtar verkar gjorda lite på det sättet. Figurerna i dem är som klippta ur gamla filmer. De säger de där replikerna som man önskade att man själv kunde säga.

– Det kan nog stämma, åtminstone för några av låtarna. Jag tror att ett visst mått av kvickhet och ironi är nödvändigt för att göra livet uthärdligt . . . Om låtarna inte hade det, skulle de kanske bli allt för deprimerande.

Hur ser en normal dag ut för dig, en normal dag i New York?

– Jag vet inte om det kommer att finnas några normala dagar längre, nu när man gift sig. Man vaknar väl upp, slår frun, äter frukost. Fast det är nog faktiskt mest hon som slår mig . . . Men en normal dag . . . Jag vaknar vid tio, tio-elva sådär. Går sedan till Café Lucca, ett suveränt kafé, som ligger vid Bleecker och 6:e avenyn. Jag beställer en cappuccino utan kanel på skummet [full poäng – Slitz java-patrull], en San Pelegrino [mineralvatten] och en croissant med schweizisk ost. Sen läser jag tidningarna, det brukar ta ett bra tag, så efter en stund brukar jag komplettera med ännu en cappuccino och ytterligare en San Pelegrino. Därefter går jag till jobbet, det vill säga hem, och jobbar med gitarr och anteckningsblock. Oftast håller man på till sex-sju på kvällen då det är dags att äta något. Det blir nästan alltid skräp: pizza, burgare eller något sådant. Sen blir det jobb igen. Är jag ambitiös håller jag på ända till midnatt då jag går ut på en barrunda. Ofta börjar det med ett par omgångar biljard tillsammans med min kompis Sprague [Hol-lander, gitarrist på nya LP:n], och sedan drar vi runt och träffar folk till tre-fyra på natten . . .

– Jag kan inte precis påstå att jag alltid följer det schemat, men när jag

skriver låtar blir det ungefär så. Inför nya LP:n höll jag det tempot i fyra månader. Jag bodde i en liten lägenhet, så liten att jag ställde sängen i köket . . . Men det funkade bra faktiskt, jag lagar ändå aldrig mat. I New York får du alltid matsedlar från nya kinesrestauranger stoppade under dörren. Du bara lyfter på luren, beställer och får mat som du kan leva på en hel dag för bara åtta dollar. Ska man gå och handla kostar det ju ändå minst fem dollar, det lönar sig knappt.

– Minst en gång i veckan blir det också alltid poker hemma hos Fred [producenten Fred Maher]. Länge var han den ende som hade ett bra pokerbord och att spela där har därför blivit lite av en tradition. Och att bordet är perfekt är viktigt. Jag hittade faktiskt ett godkänt pokerbord för några månader sedan, så nu kan vi spela hemma hos mig också . . .

Det finns ett par Jack Lemmon & Walter Matthau-filmer med suveräna pokerscener. Omaka par, Stoppa pressarna . . .

– Jo, poker gör sig verkligen på film. Poker är över huvud taget viktigt för mig, viktigt som vänskap. Flera av mina vänner i New York är vanliga okomplicerade typer som gillar att dricka och spela kort, det är deras stora intressen. Så det blir rätt grabbigt, kvinnor är helt uteslutna från våra pokerkvällar . . . Men det är absolut inte av sexistiska skäl. Ursprungligen hade vi ett par tjejer med i vårt »hard core poker team«, men det hände flera gånger att de plötsligt tröttnade mitt i ett parti, och sade att de var trötta och ville sluta. Herregud, de ville alltså avbryta en pokernatt mitt i. Kan du förstå det? De ville bryta mitt i och gå hem . . .

Sånt är svårt att acceptera.

– Sånt är omöjligt att acceptera. Om en person går är hela pokerpartiet förstört. Finito. Ska man spela ska man naturligtvis göra det länge. En åtta-tio timmar sådär brukar vara lagom.

Kör ni med höga insatser?

– Det har blivit en hel del på sistone. Senast skinnade de mig på 200 dollar, en rejäl förlust, men då hade jag å andra sidan vunnit 175 dollar en gång tidigare. Den kvällen kom jag för övrigt helt ofrivilligt på en suverän taktik. Nämligen att bli full, rejält vrålfull. Mitt i natten, då jag stod på 175

plus, kände jag plötsligt att jag måste gå och ringa Elizabeth [Lloyds fru]. Jag gick till telefonen, som Fred råkar ha i sitt sovrum, och satte eller snarare la mig ned och slog numret. Och jag somnade direkt. Det var som om någon slagit en klubba i huvudet. Det var tydligen helt omöjligt att få liv i mig, så ingen av de andra hade möjlighet att vinna tillbaka några pengar . . .

Har du skrivit någon låt om poker?

– Nej, inte än, men jag kommer definitivt att göra det. *Cruel Hand* någonting skulle den kunna heta. Eller låter det för klyschigt? Det kanske måste vara någonting smartare . . .

Du verkar ha kommit in i någon sorts treårs-intervall med dina LP-skivor. Måste vi vänta så länge som tre år även på nästa skiva?

– Nej, nej. Att det tog så lång tid att göra *Mainstream* berodde på att vi kasserade två inspelningsförsök. Och att *Lloyd Cole* tog tid berodde mest på det jag sa tidigare, det där med flyttningen och allt det. Men nästa LP bör kunna vara ute redan om 18 månader. Jag har faktiskt de flesta låtarna redan klara.

Hur låter de jämfört med det vi hört på senaste LP:n?

– Det blir mer rakt på, ännu mer rak rock'n'roll.

Som *Perfect Skin*?

– Nej, inte så. Mer country-rock'n'roll, ett slags fortsättning på de tyngre låtarna på nya skivan.

Har du rest runt i USA med bil? Det verkar så på en del texter. Det är billiga motell, öde vägar . . .

– Jag har faktiskt inte ens körkort . . . Det är väl mest något jag fanatiserat ihop.

Just *Don't Look Down*, där du sjunger om motell, är annars som plockad från en Raymond Carver-novell.

– Tycker du? Raymond Carver är fantastisk. Helt säkert den bästa amerikanske författaren från det senaste decenniet, kanske en av de bästa någonsin. Det var så sorgligt när han dog . . . [Raymond Carver dog i cancer 1988.] Just när han äntligen kunde försörja sig som författare på heltid, just när han äntligen fått tid att börja på sin stora roman – då går han plötsligt

och dör . . .

Vad har du för favoriter bland Carvers noveller?

– Oj, det är svårt. Faktum är att jag nästan tycker bäst om hans allra tidigaste noveller, de där riktigt brutala.

En av mina favoriter är *Why Don't You Dance*. Det handlar om en man som flyttar ut alla sina möbler från huset och gör ett vardagsrum på parkeringsplatsen. När sedan ett ungt par kommer förbi och vill köpa möblerna, de tror nämligen att han vill sälja, så frågar han om de inte vill dansa för honom . . . Den är fruktansvärt otäck.

– Mycket av det Carver skrev är väldigt otäckt. Mest för att man aldrig får någon förklaring till någonting i hans noveller, vilket också gör dem så bra. Har du läst den om två killar som just har dödat någon? Oj oj oj, vilken text . . . Men min absoluta Carver-favorit är förresten den allra sista novellen han skrev, *Arrend*, som handlar om när Tjechov dog. Tjechov är ju sannolikt den författare som ligger Carver närmast. Man får rysningar när man läser den. Man vet att Carver själv var döende när han skrev den – den handlar nämligen om när Tjechov visste att han skulle dö. Och den är så fruktansvärt bra, så otroligt bra skriven. Novellen fick också priset som bästa novell 1988 och finns med i samlingsvolymen *The Best American Short Stories of 1988*.

– Den novell som vann 1989 är för övrigt också mycket bra. Det är en historia om påfåglar, »peacocks«, och det är en helt okänd kille som skrivit den. Längst bak i boken [*The Best American Short Stories of 1989*] finns en lista över alla medverkande författare, ett slags meritförteckning, men om den här killen står det ingenting, bara att han bor i Maine. En totalt okänd typ. Suveränt! Sånt gillar jag.

På tal om »dirty realism« [omtalad litteraturgenre till vilken Raymond Carver räknas], har du läst Richard Ford?

– Jo, men jag gillar faktiskt inte honom särskilt mycket. Jag har försökt, jag läste en novell för länge sen som jag tyckte om, den var väldigt bra, men sedan läste jag *Sportjournalisten* och tyckte inte alls om den. Jag tänkte: varför lägger jag ifrån mig den här boken så ofta? Varför känner jag mig mest

tvungen att ta upp den? Jag insåg att jag inte är student längre och faktiskt bara läser för nöjes skull. Så jag har skippat Ford . . .

Har du aldrig försökt skriva noveller själv?

– Nej [tyst]. Och om jag gjorde det skulle jag förmodligen förneka det, säger Lloyd med ett brett vargffin.

Intervjutiden är slut. Jag petar i mig de två sista vindruvorna på det framställda fruktfatet, Lloyd reser på sig, kliar sig på den välansade skäggs-tubben. Han står sedan tyst ett tag och glor ut genom fönstret, ut mot diset. Jag reser mig också och ska precis gå när Lloyd börjar prata igen.

– Hann jag nämna Richard Russo? Jag håller precis på och läser *The Risk Pool* [*Sams grabb*] och om den slutar lika bra som den börjat är den fantastisk. Richard Russo. Missa inte honom. Du kan nog köpa den i de flesta bokhandlar . . .

MICHAEL PHILIP JAGGER

[POP, APRIL 1993]

DET FINNS SÄMRE hotell än Halkin Hotel i London. När taxin bromsar in utanför hotellentrén dröjer det cirka en sekund innan taxidörren hålls upp av en brett leende yngling iklädd någonting ljusbrunt som Yohji Yamamoto kallar kostym men som omvärlden nog definierar som pyjamas. »Välkommen!«, säger han och erbjuder sig att bära min cirka ett kilo tunga axelväska. Med Yamamoto-pyjamasen som vägvisare blir man sedan ledd till foajén där det visar sig att en harkling betyder att man vill beställa något. »Vad får det lov att vara?« Kikhosta där och man lär nog bli rätt full. Det visar sig också att en utspilld jordnöt betyder att någon omedelbart plockar upp den.

Halkin Hotel ligger på Halkin Street, strax söder om exklusiva Park Lane, och det är på tredje våningen Mick Jagger håller hov. Skivbolagets PR-chef möter upp och visar vägen genom hotellkorridorerna. Jag knackar på – och världshistoriens mest berömda läppar tittar ut genom dörren.

»Välkommen!« Mick Jagger ler sitt typiska Mick Jagger-leende och sveper med handen över rummet. Han hänvisar till en soffa längst in i sviten. Jag flyttar försiktigt bort en bunt tidningar som ligger i vägen (Empire, The Face, Time Out) samtidigt som jag svarar på Mick Jaggers frågor. »Så berätta om den här tidningen . . . Den är helt ny hörde jag? Vilken flight kom du med? Bor du i Stockholm?«

Det finns mindre hotellrum än det Mick Jagger hyrt på Halkin Hotel i

London. När han går bort till drinkbordet i andra änden av rummet måste han höja rösten för att höras.

- Förlåt jag hörde inte . . .
- Jan, vad vill du ha att dricka?
- Eh . . . vatten, tack.
- Perrier eller Evian?
- Evian går bra.

Mick Jagger står och väljer ett tag borta bland glasen och flaskorna, mumlar lite och kommer sedan tillbaka med två glas vatten i händerna. »Jag tog Evian jag också« säger han med ett stort leende och sätter sig i fåtöljen mitt emot. Det typiska Mick Jagger-leendet är verkligen . . . stort. Allt överflödsfett på hans kropp tycks vara samlat på hans läppar. Läppar som i verkligheten faktiskt framstår som ännu större än de tusentals foton man sett genom åren. När han för vattenglasets till munnen är det som att se en bil köra in i i gapet på en färja.

* * *

Någon vecka efter intervjun sitter jag på en vindpinad fish'n'chips-servering nära piren i Brighton och blir pumpad på information om Mick Jagger. »Hur var han? Inte alls stöddig? Och han hade inget emot att prata Stones?«

Vi har just blivit guidade runt bland Brightons tre stora sevärdheter: [1] Gränden i *Quadrophenia*. [2] Strandpartiet där modsen brukade slå solstolar i huvudet på varandra. [3] Skivaffären där Bobby Gillespie brukar hänga – och vår guide, som råkar heta Keith, visar sig vara Mick Jagger-fanatiker av seriösa mått. »Kolla här«, säger Keith och drar ned tröjan över axeln. Det som tittar fram är, återigen, Mick Jaggers illröda läppar. »Jag lät göra den här tatueringen för många år sedan«, säger Keith. »Min dotter älskar att pussa på den. Bland de första ord hon lärde sig var därför *Mick Jagger's lips* . . . «

* * *

Vattenglasets backar ut från färjan igen och Mick Jagger sätter sig tillrätta i fätöljen. Han har mörkblå skjorta, svart väst, svarta byxor, allt nystruket. När jag säger att nya soloskivan är det bästa han gjort på många år bockar han nästan. »Tack, tack« säger han och fingrar lite försynt på min intervjubands spelare. *Wandering Spirit* är Mick Jagers första lyckade soloalbum. Varken *She's the Boss* från 1985 eller *Primitive Cool* från 1987 fungerar mer än i enstaka ögonblick, men *Wandering Spirit* är lika positiv, otålig, självsäker och nyfiken som Mick Jagger själv visar sig vara.

Om vi börjar med *Sweet Thing*. Den låter nästan lite som *Emotional Rescue* korsad med The Gap Bands *Burn Rubber on Me* . . .

[skratt] – Jo, det stämmer nog faktiskt. Det är framför allt mycket sjuttioal i den låten tycker jag. Jag sökte lite efter den stämning, om man nu kallar det så, som fanns i den tidens dansmusik. Men *Sweet Thing* är egentligen ett undantag på skivan. Det är den enda låt som bygger på loopar och sänt. Resten av albumet är i princip inspelat live.

Vad tycker du om dansscenen just nu? Köper du fortfarande mycket skivor i den genren?

– Ja, det gör jag. Jag lyssnar fortfarande mycket på sänt. När jag spelade in albumet i Los Angeles brukade jag alltid gå ut på klubbar åtminstone två-tre gånger i veckan. Jag tycker alltid det är kul att höra vad de spelar . . . Men jag kan inte direkt påstå att jag är överdrivet förälskad i allt som släpps. Jag gillar till exempel inte techno längre. Den har passerat mig, känns det som. Det var fantastiskt i början, men det blev överkill på något sätt. Men annars . . . Jag gillar verkligen Shabba Ranks senaste. Har du hört den?

Shabba Ranks är suverän.

– Kul. Det är nog den skiva jag spelar mest just nu.

Du gör också *Use Me* tillsammans med Lenny Kravitz. Är inte det en Bill Withers-låt?

– Ja! Bill Withers . . . Jag tror faktiskt det var den största hit han hade. Jag har länge velat göra något med Lenny Kravitz. Jag träffade honom i London, vilket resulterade i att jag gick upp på scen och sjöng med honom på en av hans konserter. När han sedan kom till Los Angeles kom vi på att det

kanske kunde bli bra om vi gjorde en duett av just *Use Me* . . . Jag är nöjd i alla fall. Det låter annorlunda än originalet.

Jag har tyvärr inte hört Bill Withers original. Har egentligen bara koll på *Lean on Me*, *Ain't No Sunshine* och någon senare inspelning . . .

– Samma här faktiskt. Jag hade också bara hört i princip de två, men när jag sedan kollade upp det visade det sig att *Use Me* var etta på Billboard-listan. Eller tvåa kanske . . . Det var i alla fall en stor hit och det är konstigt att den inte är mer känd.

Du gör också Frederick Knights *I've Been Lonely For So Long*. Vet du om att Leonard Cohen också precis spelat in Frederick Knight?

– Är det sant? Vilken då?

***Be For Real*. En väldigt obskyr låt.**

– Okej. *I've Been Lonely For So Long* är väl den enda kända låt han gjorde. Jag har alltid älskat den låten, särskilt refrängen.

Hur kommer det sig att du spelar in de här gamla soullåtarna just nu? Har du lyssnat på dem nyligen, eller?

– Bill Withers-låten var en ren slump. Rick Rubin och jag höll på och lekte lite i studion. Jag kollade igenom en bunt CD-skivor som råkade ligga i ett hörn, och hittade där en samling med Bill Withers . . . Vad det gäller Frederick Knight-låten så var det Jimmy Rip, en av gitarristerna på skivan, som tjatade. Han jobbade tidigare mycket med Hall & Oates, och berättade att han alltid försökt få dem att spela den. Eftersom det även råkade vara en av mina egna favoriter, så sa jag, visst, vi provar den . . . Den tredje covern på skivan, James Browns gamla *Think*, har jag länge planerat göra. Har försökt spela in den på många olika sätt. Nu blev det någon slags tung rock av den till slut.

Om man ser tillbaka på din karriär, så har du alltid haft förmågan att välja rätt covers vid rätt tillfälle. Ni gjorde Valentinos *It's All Over Now*, Irma Thomas *Time Is on My Side*, ni gjorde också till exempel reggae väldigt tidigt. Du har alltid haft väldigt god smak.

– Tack!

Ser du på dig själv som musikfan? Är du skivsamlare?

– Jag är ingen skivsammlare nu, men jag har varit . . . Jag menar, jag var fanatisk ett tag, verkligen fanatisk. Men när jag var tonåring, och var ute på en av våra första mindre turnéer, så blev min skivsamling stulen . . .

Å nej.

– Ja, det var hemskt. Det krossade verkligen mitt hjärta. Jag började bygga upp den igen, men sedan blev den stulen igen . . . Det var när jag var 22 ungefär. Och då gav jag i princip upp samlandet. Jag har förvisso fortfarande massor av skivor, men jag har gett upp den biten. Jag låter andra samla i stället . . .

Jag vet att du nu för tiden bor på flera olika platser i olika länder. Jag antar att det måste ställa till problem när det gäller dina skivor . . . Måste du inte köpa flera exemplar av vissa skivor, så att du kan ha tillgång till dem överallt där du bor?

– Sant! Det är sant! [skratt]

Kan du nämna några exempel på album som du måste ha överallt där du bor?

– Alla bluesskivorna. Du vet, alla de jag gillade som tonåring. Alla de nödvändiga med Muddy Waters. Alla de nödvändiga med Howlin' Wolf, Little Walter . . . De skivorna har jag i princip på alla platser där jag bor mer eller mindre regelbundet . . . James Brown, samma sak med det bästa med James Brown. Och Stax, du vet, alla de nödvändiga samlingarna. Jag har köpt om alla dem på CD trots att jag redan har dem på vinyl. Och Motown . . . På senare tid är det nog *Sign of the Times* som jag tvingats köpa flera exemplar av. Jag tror att jag har tre stycken.

Den skivan är otroligt bra.

– Det är den!

Fast det är också det sista otroligt bra som Prince har gjort. Resten . . .

– Jo, men det finns några riktigt bra låtar på alla Prince-album tycker jag. Jag är fan. Men, du har rätt, *Sign of the Times* är nog den sista han gjort som håller som album betraktat.

Hur ofta är du här i London nu för tiden?

– Jag har faktiskt varit här rätt ofta den här hösten och vintern. Men

annars bor jag mest i Amerika.

Jag frågar med anledning av folklåten *Handsome Molly* som avslutar skivan mycket effektivt. Texten inleds med raden »I wish I was in London . . . « Hur kommer det sig att du valde den?

– Det är en gammal folksång. Tror faktiskt det är en irländsk folksång, trots texten, men jag vet inte säkert faktiskt. Men det är den sången jag alltid brukar sjunga när jag hamnar på fester på Irland. Du vet, sådana där fester med fiolspelare, där alla dricker och dricker . . . Det brukar alltid vara någon som säger, »Sjung en sång för oss!» och då brukar jag alltid sjunga just *Handsome Molly* . . .

Var det här nyligen eller för länge sedan?

– Både nyligen och för länge sedan! Jag har hamnat på irländska fester ganska ofta . . .

En annan låt som överraskar är countryballaden *Evening Gown*. Det finns ingen information på den förhandskassett jag fått, men det låter nästan som George Jones skrivit låten . . .

– Nej, jag har faktiskt skrivit den helt själv! Men att bli misstagen för George Jones är beröm.

Texten är ju klassisk country. »People say I'm a drinker, but I'm sober half the time . . . «

[skratt] – Jo, det är väldigt mycket country. Så mycket att jag nästan var rädd att den skulle kunna uppfattas som en pastisch, men den är på riktigt i allra högsta grad. Jag har alltid gillat country.

Du är väldigt underskattad som countrysångare. *Wild Horses, Faraway Eyes* och den här . . . Borde du inte göra ett helt countryalbum någon gång?

– Jag vet inte, men jo . . . Ja, kanske . . . Varför inte egentligen? Men jag tror faktiskt att min bror håller på med ett countryalbum just nu.

Va? Har du en bror?

– Ja.

Hur gammal är han?

– Fyra år yngre. Han har faktiskt gjort ett par album under åren. Inte på

några större bolag precis . . . Men han håller på med ett nytt album och om jag fattat det rätt så blir det ett countryalbum.

Vad är det du gillar i country?

– Enkelheten, instrumenteringen, sättet den är framförd på. Country är ju väldigt nära sammankopplad med folkmusik. Det är samma harmoniskiftningar. Det finns också någon sorts kyrklig känsla i country, nästan allting kommer ju ursprungligen från gospel. Och så texterna givetvis. Musiken, själva kompet, är ju väldigt traditionsbunden, vilket gör att country ofta står och faller med texten. Du måste skriva en bra text, en text med någon sorts originalitet, för att det ska bli bra. Country skapar också alltid en viss sorts stämning. Antingen är det »shit kicking fast« eller också väldigt långsamt och så moody att man kan bli full till det . . .

Kommer du ihåg när du upptäckte country? Är det inte rätt ovanligt för en engelsman att vara countryfan?

– Njae, det är faktiskt inte så ovanligt. När jag var tonåring hade jag vänner som gillade blues och rock 'n' roll. Jag menar då svart rock 'n' roll, Chuck Berry och sånt, vilket var väldigt obskyrt och okänt på den tiden. Men jag hade samtidigt andra vänner som hatade det och bara lyssnade på country . . . Så jag brukade lyssna på deras skivor också. Och country hördes rätt mycket i England. Det spelades ofta country på radion, visserligen ofta i urvattnade versioner, men det gick att höra äkta vara. En del blev också riktiga hits och gick upp på toplistan. Johnny Cash till exempel. George Jones hade pophits, som *White Lightning*. Faron Young . . . och många andra. Det gick alltid att höra country och jag har som sagt alltid gillat det.

Du sa förut att det ofta går att höra gospel i country. *Out of Focus* på nya albumet är någonstans mittemellan. Den påminner lite om gamla *Shine a Light* från *Exile on Main Street* . . .

– Ja, det stämmer. Det är mycket gospel, inte minst i texterna till båda de låtarna. Och Billy Preston spelar på *Out of Focus*, han spelade ju även på *Shine a Light*. När vi jobbade med låten i Los Angeles tänkte jag att, hmm, Billy Preston borde man kanske ringa igen. Jag tycker fortfarande han spelar väldigt bra.

Jag intervjuade faktiskt Billy Preston en gång för sex år sedan.

– Är det sant? Jo, han är en vänlig själ.

På tal om *Shine a Light*. Har du hört talas om Primal Scream?

– Ja, verkligen. Inte minst den där låten som är en ren rip off på *Sympathy For the Devil*! Vad heter den där låten nu igen . . .

Movin' on Up.

– Ja, just det. Det är samma ackord, rubbet. Jag har faktiskt skivan här på hotellrummet.

Det har alltid funnits band som plankat Stones, men det senaste året har det varit fler än någonsin. Primal Scream, Black Crowes . . .

– Black Crowes har ju snott mer från Faces än från oss! Men jag gillar dem. Jag har sett dem live flera gånger . . .

Men vad tycker du om resten av hela den här nostalgivågen? Du har ju själv alltid varit väldigt anti-nostalgisk. Alla hade varit gladast om du låtit precis som förr, men du har alltid försökt göra nya saker hela tiden . . . Som att du nu jobbar med Rick Rubin till exempel.

– Det är svårt det där. Jag vill inte racka ner på band och avfärda dem som nostalgiska . . . I förrgår var jag på en balett här i London. En balett som, tro det eller ej, bygger på åtta gamla Stones-låtar. Bara gamla låtar naturligtvis [snett leende], mycket ballader. *Lady Jane*, *Play With Fire*, *Sympathy For the Devil* . . . Men det var faktiskt väldigt bra. Unga dansare. Mycket energi. Det som gjorde hela inställningen okej var just det att det inte var nostalgi, utan att de hade gjort något eget, och därmed något nytt, av det. Men nostalgi för sakens skull, det står jag inte ut med. Jag är heller inte road av att prata om nostalgiska saker. Jag vill inte sitta och prata om vad som hände den och den natten 1965 . . . Okej, om folk verkligen insisterar, så kan jag till och med sitta och prata om 1965 . . . Men det känns absurt. Jag menar, jag är intresserad av vad som händer nu. Av vad som händer i framtiden. Jag är säker på att när jag blir väldigt, väldigt gammal så kan jag nog trivas med att vara nostalgisk. Jag är dock inte redo för det än . . .

– Men det är annorlunda för de banden du nämnde. För dem är det inte nostalgi. Jag menar, de var knappt födda på den tiden musiken ursprunglig-

en gjordes. För dem är det mer som att titta in i ett bibliotek. Och det var precis det jag gjorde när jag var ung. Jag gick in i biblioteket och slog upp Muddy Waters och John Lee Hooker. Jag lyssnade, kopierade, ändrade, lade till; det var en enorm inspirationskälla. Men jag gillade inte blues för att jag var nostalgisk. För mig var det något nytt, precis som att Stones 1973 är något nytt för de här banden. Så jag försvarar de grupperna. Men jag gillar som sagt inte när någon snor rakt av. Det är poänglöst om man inte tillför något eget.

När du började lyssna på blues, det var väl inte många som köpte bluesskivor då?

– Nej.

Man kanske inte kan jämföra den tidens bluesscen med den hip hop-scen som finns nu. Folk springer och köper väldigt obskyra nya hip hop-tolvor, skivor ingen hört talas om, skivor som klassificeras som smala . . . Kan du se en parallell till det som du och Keith höll på med då?

– Absolut. Det är precis samma sak. Det finns ju också en lockelse i att köpa något som ingen annan är inne på . . . Det är som det vi talade om tidigare, om att samla skivor. Det är det tänkandet. Du köper inte den här veckans nummer åtta på listan. Du köper i stället en helt obskyr skiva som ingen har koll på, som du är först med. Det är förmodligen inte ens en bild av artisten på skivkonvolutet. Du vet ingenting om det du köpt, du vet inget om artisten, den ligger inte på listan, kanske har du möjligen hört talas om skivbolaget, men det är allt. Och du sitter där med världens coolaste skiva i näven och du vet något som ingen annan vet . . . Det är vad det handlar om. Däri ligger också mycket av attraktionen. Men, för att återgå till blues. Det är skillnad på dem som verkligen älskar musiken och de som arkiverar den och samlar på gamla skivor som de vore frimärken . . .

På nya skivan har du anlitat Rick Rubin som producent. Hur kommer det sig att du valde att jobba just med honom?

– Jag träffade honom tidigt, redan när han just hade börjat jobba med LL Cool J. Du har koll på honom?

LL Cool J är bäst.

– Jag håller med. Jag älskar särskilt de där tidiga skivorna. Otroligt bra, fortfarande. Men jag träffade i alla fall Rick Rubin i New York när han mest höll på med rap. Sedan flyttade han ju till Los Angeles och började jobba med garageband i stället . . . När jag skulle börja jobba med nya skivan, kom jag att tänka på Rick igen. Jag förstod att han skulle passa bra till den sortens skiva jag ville göra. Jag hade idéer till säkert femtio låtar, av vilka vi bara kunde börja jobba med typ tjugo. Rick var till stor hjälp där, när det gällde att välja. Men vi var inte alltid överens . . .

Det måste ha varit en väldigt annorlunda inspelning även för honom.

– För honom, absolut. Totalt annorlunda. Han var ute på områden han aldrig rört förut . . . Så ibland, när jag märkte att Rick inte riktigt var med, så gjorde jag det själv i stället . . . Men i stort funkade det verkligen bra.

Var det Ricks idé att du skulle använda Flea från Red Hot Chili Peppers som basist?

– Ja.

Vad tycker du om Red Hot Chili Peppers och alla liknande band som kommit fram i den genren?

– Jag gillar flera av dem. Jag tycker Chili Peppers är bra. De har verkligen energi, vilket jag uppskattar. Jag såg dem första gången för många år sedan i New York, då de hade annan sättning, och de har verkligen förändrats och utvecklats sedan dess. Och Flea är verkligen en bra basist. Han behärskar många andra stilar förutom det han spelar med Chili Peppers. Han sa efter inspelningen att han tyckte det var kul just för att det var så annorlunda mot det han spelar annars.

Jag gillar också Chili Peppers, men många av de här banden, de som kommit fram från Los Angeles, även Chili Peppers, har verkligen gått på hela rockmyten. De har svalt den fullständigt, med heroin och allt . . . Vad tänker du när du ser sådant? Jag antar att du borde vara rätt trött på det vid det här laget . . .

– Visst, jag har sett det förut, det är tröttsamt. Men det verkar som alla måste gå igenom det själva innan de fattar. Det spelar ingen roll hur många människor som gjort misstaget tidigare, hur många som dött. Det är som i

filmen om Charlie Parker. Har du sett den? Någon säger där »Du behöver inte gå på heroin för att spela som Charlie Parker . . . « Men ingen lyssnar givetvis. Folk tar heroin i alla fall . . . Men, som sagt, det är deras liv. Alla måste leva sitt liv. Alla har väl också uppfattningen om att man själv är unik. Alla tror att man själv kommer vara undantaget som klarar sig . . .

Hur känns det egentligen att vara »den stora levande rocklegenden« . . . Är det inte svårt att distansera sig själv från den bilden? Händer det inte att du vaknar vissa morgnar och tänker: »Hjälp, jag är Mick Jagger . . . «

– Nej [skratt], faktiskt inte. Man måste försöka glömma den biten [gör miner, flinar stort]. Men det är klart, vissa saker . . . Om du till exempel går på officiella tillställningar, så känner du ett visst krav på att vara som folk förväntar sig att du ska vara . . . Men resten av tiden går det att strunta i det. Du behöver faktiskt inte spela en roll hela tiden. Och om du gör det, då blir du till slut väldigt överklig, och säkert väldigt ledsen . . . Jag menar, när du går upp på scen, så måste du spela en roll. För mig räcker det med det.

Många rockstjärnor har inte lyckats med det du har gjort. Du har alltid gjort nya saker, något nästan ingen i din generation verkar vara intresserad av. Det enda de gör är att återbildas hela tiden. »Nytänkande« består i att leta upp originalsättningar . . .

– Du måste göra nya saker om du ska fortsätta vara trovärdig. Om Stones skulle åka ut på turné, utan att göra en ny skiva, så vore det hemskt. Du måste komma med någonting nytt. Okej, tre fjärdedelar av repertoaren är kanske gammalt, men du måste ha nya låtar. Trots att ingen vill höra de nya låtarna, till att börja med, alla vill bara höra de gamla låtarna [skratt] . . . Men i slutändan vore det förödande att åka omkring och bara spela gammalt.

***Don't Tear Me Up*, min favorit på nya skivan, inleds med raderna »Life is rich / But it's way too short / You make a lot of money / But you just want more . . . « Den texten skulle kunna uppfattas som självbiografisk . . .**

– Hmm [leende]. Man skriver alltid om sig själv, på ett sätt. Du skriver utifrån *dina* erfarenheter . . . Men det är också lika mycket fantasi. Jag vill därför inte kalla mina texter självbiografiska. Jag vill inte på något sätt jämföra mig med en romanförfattare, men precis som en romanförfattare

inte skriver helt och hållet utifrån sina egna upplevelser, så gör inte jag det heller.

När du skriver låtar, eller när du och Keith skriver låtar, så lyckas ni alltid lämna materialet när det bara nästan är färdigt. När det fortfarande finns något slags magiskt skimmer kvar . . .

– Ja, jag tänker precis så. Om man överarbetar någonting, eller överproducerar det, så förlorar man den där speciella känslan . . . Du förlorar den själ som fanns där alldeles i början. Det är därför jag är så nöjd med den nya skivan. Jag tycker att jag lyckats behålla just den där speciella känslan.

* * *

Intervjutiden är egentligen slut. Mick Jagger frågar ut mig i stället. »Så vilken göteborgskonsert var det du hade sett nu igen? Du var full på läk-taren?!«

Han reser på sig och går bort till en byrå där han placerar en liten bärbar CD-anläggning. »Kolla här vad jag har köpt i dag«, säger han och kommer bärande på en bunt CD-skivor. »Känner du till dom här? Stone Temple Pilots. Dom är bra, en av gitarristerna på min skiva är inblandad. Lyssna på låten *Creep*, det är hiten.«

Vi pratar lite mer om den nya skivan. Jag säger att *Angel in My Heart* låter lite som *As Tears Goes By*, en av de första låtar Jagger/Richards skrev. »Njae«, säger Mick. »Jag tycker det påminner mer om *Lady Jane*. Och det typiska Mick Jagger-leendet tar över rummet igen.

På planet hem läser jag *The True Adventures of The Rolling Stones* av Stanley Booth som just kommit i nytryck på Abacus, pocket. Det är inte den mest faktsäckade boken om Rolling Stones, men den mest välskrivna. Stanley Booth åkte med Stones på USA-turnén 1969, den turné som följde *Let It Bleed* och som resulterade i liveskivan *Get Yer Ya-Ya's Out*. Booth blandar historiska tillbakablickar med speedade, nedrökta men klarsynt redigerade anteckningar från turnén.

Att det tog Booth sexton år att skriva klart boken, den gavs ut först 1985, säger en del om hur väl »insatt« han var i Stones turnéliv.

Det är mycket rockmyt, men det är också, det kan inte hjälpas, stor underhållning. Stanley Booth sitter med halva Stones plus Gram Parsons i ett hus i Los Angeles, där de förberedde turnén, och lyssnar på skivor med Furry Lewis [blueslegend som Booth skrivit en bok om], Fred McDowell och Johnny Woods. Efter ett tag får Gram Parsons för sig att de måste lyssna på Lonnie Mack och kör därför i väg på motorcykel mitt i natten och hämtar skivan. När Gram kommer tillbaka med skivan blir han ledsen för att hans hasch är borta, men Keith muntrar upp honom med att servera kokain på ett Buck Owens-skivfodral.

Stanley Booth är också närvarande när Gram Parsons knackar på i logen strax innan Stones ska upp på scen. Med sig har han Bukka White, gammal blueslegend, och Mick och Keith blir alldeles till sig. Bukka White är inte nykter, inte Gram heller, men Keith och Mick vill visa vad de kan. Först kör de *Dust My Broom*, sedan *Key to the Highway*. Detta i logen, med enbart Bukka White som publik. När Bukka lyssnat färdigt lägger han huvudet på sned och säger »Det var bra. De här pojkarna är bra. Har ni gjort några skivor?«

En hel del, Bukka, en hel del.

Mick Jagger, snart 50, har också just gjort en skiva som visar att han är en av de yngsta rockartister vi har.